WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237. Телеф. УНО: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 112. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 3, 1952. VOL. LX.

ТРУМАН ЗАКЛИКАЄ СТАЛЕВАРІВ ЗАКІНЧИТИ СТРАЙК

Вашингтон. — През. Труман, одержавши від Апеляційного Суду підтримку для продовжування керівництва сталевої промисловости, візвав Филипа Моррея, голову юнії сталеварних робітників, щоб він відкликав страйк своєї юнії. У телеграмі, висланій у четвер на його адресу до Питсбурґа, президент покликався на вирішення суду, а теж пригадав, що „постійна продукція сталі має критичне значення для безпеченства наших військ у Кореї і для успіху програми Взаємної Безпеки, як теж для всіх змагань до оборони країни. Щоб вминути коштовних витрат в продукції, необхідно, щоб виріб сталі відновити так скоро, як це тільки можливе. Тому закликаю вас і всіх членів юнії сталеварників, як вірних американців, зробити все можливе, щоб сталеварні найшлися в повнім розгоні якнайшвидше... Я прохаю вас зустрінути мене в моєму бюрі в суботу 3 травня 1952 р., запрошую теж голови шости найбільших сталевих підприємств на зустріч в тому часі, щоб почати дальші конференції з метою наладнати непорозуміння між юнією й підприємствами".

Подібну телеграму вислав президент теж до голов шости найважливіших сталевих підприємств, запрошуючи їх в тому самому часі до Білого Дому. Докищо тільки Морей відозвався на зазив, кажучи, що він дасть відповідь у п'ятницю.

Заки президент запросив юнію й підприємців на розмову, Апеляційний Суд, який у вівторок зніс заборону суду першої інстанції, видану проти захоплення урядом сталевої промисловости, теж 5 голосами проти 4 вирішив у четвер, що уряд має право підвищити платню робітникам. На пресовій конференції през. Труман заявив, що він послухає вирішення Верховного Суду в справі конституційности захоплювання приватних підприємств, а покищо буде робити все, що в його силі, щоб утримати в повнім русі сталеварні підприємства.

Прийняття для дипломатів в Білому Домі

Вашингтон. — По довгій перерві, у відновленім Білім Домі відбулося урочисте прийняття, що на ньому були присутні сердечно привітані господарями — президентом і дружиною, — дві тисячі гостей. Серед гостей переважали чужоземні дипломати. Прибув також російський амбасадор А. Панюшкін з дружиною та інші представники підсовєтських країн, не виключаючи Польщі й Чехії. Між присутніми американцями, були члени кабінету, члени Державного Департаменту, Конґресової комісії закордонних справ та інші визначні працівники міжнародніх зносин. Президент біля двох годин вітав особисто численних гостей, а гості, що підходили до нього утворили довгу чергу. Дипломатам та їх родинам особливу увагу присвячував Державний Секретар Ачесон з дружиною. Уперше по війні, прибули на прийняття представники Японії й Німеччини, зустрінуті господарем дому з тією ж сердечністю, як й інші гості. Загальну увагу звертали національні строї жінок з Японії, Індії та Пакістану. Не меншу увагу притягали різноманітні мундури військовиків різних країн, що серед них, пишнотою мундурів вирізнялись росіяни.

Поліція шукає за вбивником Шустера по цілому світі

Ню Йорк. — Поліційний комісар Джордж П. Монаґан і окружний прокурор Майлс Ф. Мек Доналд з Бруклина, вислали по цілому світі прохання до поліції, щоб допомогла їм зловити Джана Мазіотту, якому приписують важливу ролю в убивстві Арнолда Шустера, що приловив був звісного бандита Вилйема Суттона. Мазіотта був одним із збирачів грошей на різні недозволені заклади на корабельних доках у Ню Йорку. Він сидів теж давніше в тюрмі, а в справі убивства Шустера він знаний з того, що, під іменем Чеппі, він продав низку револьверів, викрадених з військового транспорту на доках. Між револьверами був і той, куля з якого вбила Шустера.

З „Острову Сліз" – назад до Европи

Ню Йорк. — Сто сімдесят три особи, між якими були дві жінки, вислано з Елліс Айленд („Острів Сліз") назад до Европи. Вислані, під доглядом берегової охорони, від'їхали кораблем „Арґентіна" до Неаполю, звідки, сухопутньою та повітряною дорогою, їх буде повернено на місця їхнього попереднього замешкання. Більшість з висланих, це моряки, що втікли з своїх кораблів, інші — туристи, що прострочили свої візи, криміналісти, тощо. Дехто з висиланих, пробував сховатися або продістатися до Гобокену, але їх відшукано й, під охороною, доставлено на корабель. Лише одиниці з висиланих мали валізи, — більшість лише паперові торбинки чи парасолі. Частина примусових пасажирів походить з близького й середнього Сходу, а всі, разом з европейцями, — з 15-ти країн.

СЕН. МЕК МАГОН ЗГОЛОСИВ КАНДИДАТУРУ НА ПРЕЗИДЕНТА ВІД ДЕМОКРАТІВ

Ню Йорк. — З своєї хвилевої квартири в готелі Амбасадор сенатор зі стейту Конектикат, Брайен МекМагон формально проголосив свою кандидатуру на номінацію на президента на Красвій Демократичній Конвенції в Шікаґо. З цим проголошенням він доповнив список демократичних кандидатів до числа п'ятьох осіб, стаючи конкурентом проголошених досі: Естес Кіфовер, з Теннессі; Ричард Б. Россел, з Джорджії; Роберт С. Керр, з Оклагоми; В. Авералл Гарріман, з Ню Йорку. Крім того сен. Губерт Г. Гомфрі, з Міннесоти, вважає себе за аспіранта на найменування від Демокротичної партії. МекМагон проголосив свою кандидатуру під тиском своїх приятелів зі стейту Конектикат. Він знаний з своєї праці як голова Спільної Конґресової Атомової Енергії. Він був давніше асистентом генерального прокурора у Вашинґтоні, а перед тим суддею в місті Норвок, Конн. Він заявив, що не буде їздити з промовами по інших стейтах за своєю номінацією, бо має забагато праці в своїй комісії.

АМЕРИКА ЗАБОРОНЮЄ ПОДОРОЖ ДО ПІДСОВЄТСЬКИХ КРАЇН

Вашингтон. — Злучені Держави заборонили американським громадянам подорожувати до країн поза Залізною Заслоною, за виїмком таких осіб, що викажуться спеціяльною потребою і дістануть на це дозвіл від департаменту стейту. Уряд оголосив осторогу, щоб вони не рискували подорожею до таких країн тому, що там „нема загально прийнятих засад для охорони подорожних". Департамент стейту заявляє, що покасує всі паспорти, видані до країн поза залізною заслоною, якщо вони не дістануть спеціяльного одобрення цього департаменту. Печатка, яку від 28 квітня прибивають на американських паспортах, має такий напис: „Оцей паспорт не добрий для подорожування до Альбанії, Болгарії, Чехословакії, Угорщини, Польщі, Румунії або до Союзу Совєтських Соціялістичних Республік, хіба, що буде спеціяльно потверджений за дозволом департаменту стейту, що він важний для такого подорожування". Давніше вже подорожування було заборонене до Болгарії, Чехословаччини й Угорщини тому, що там американські громадяни були виставлені на небезпеку від комуністів. Це зроблено після того, як в Угорщині арештовано американського громадянина Роберта А. Воґелера в 1950 р., а в Чехії Вилйема Н. Овтиса в 1951 р.

2,000 морських піхотинців на вправах з атомовою бомбою

Мт. Чарлстон, у стейті Невада. — Атомовий прилад, спущений на землю з бомбардувальника повітряних сил, вибух високо в повітрі понад рівниною Юка, у якій робляться звичайно досвіди з атомовими винаходами. Під час вибуху 2,000 вояків з морської піхоти були сховані в лисіх норах у віддалі тільки 7,000 ліктів. Осліплюючий вибух прийшов в год. 9:30 ввечір за часом на Пацифіку, тобто в год. 12:30 після полудня за нюйоркським часом, у четвер. За кілька секунд після вибуху можна було побачити велетенську вогняну кулю й звісну вже хмару диму в виді гриба, високо понад осередком вибуху. Водночас вояки вискочили з своїх криївок, щоб почати наступ на місце вибуху. Глядачі були приміщені на обсерваційнім пості у віддалі 40 миль на полудне від місця вибуху.

Доллес остерігає, що Росія зброїться швидше від Америки

Вотертавн, Н. Й. — Джан Фостер Доллес, автор миру з Японією, остеріг, що Росія виграє перегони в зброєннях, а коли Росія здійснить свої пляни, тоді „війна буде ближча ніж тепер". Це сказав він у промові на обіді місцевої торговельної палати. Він сказав ще між ін. таке: „Жахливе подумати, щоб Росія могла краще виконати працю для придбання воєнних матеріялів. Час уже, щоб наша країна збудилася зі сну на вістку, що Росія практичніше підходить до справи війни ніж ми".

Електронічний палець вказує на атомові промені

Скенектаді, Н. Й. — Дженерал Електрик Компані винайшла „палець", придуманий на викриття атомових променів з повітря. Технічно цей інструмент називається „комірка іону" і вона вироблена в відділі для виробу лямпок („тюб"). Винахід був уже вживаний літаками фльоти під час досвіду з атомовими бомбами і він тепер включений у двох різних системах для відкривання променів. Одна система, як кажуть інженери в Дженерал Моторс, була випробована при відкритті променювання з віддалі тільки кількасот стіп понад землею. Друга система вживається для охорони літаків, що літають високо понад місце, в якому вибухла атомова бомба. Винахід має довгість в сім цалів, а промір у три четвертини цаля.

Розбитий літак знайдено в Бразилії

Маямі, на Флориді. — Радіограма підприємства Панамерікен Ервейс сповіщає, що літак цього підприємства, який пропав був у вівторок в дорозі з Ріо де Жанейро до Ню Йорку з 50 подорожними, лежить розбитий на дві частини на обидвох збіччях горбка, високого 1,500 стіп, на березі ріки Араґвай в серці Бразилії. В телеграмі сказано, що коло розбитого літака не помічено жадного життя. За цими самими вістями повітряні сили Злучених Держав вислали туди негайно парашутистів - медиків з ліками й парашутами, щоб скинути потрібні ліки й іншу допомогу так близько місця нещастя, як це тільки можливе.

Вірус Х спричиняє 30 недуг

Бостон. — У працях Товариства Американських Бактеріологів загальну увагу викликало обговорення таємничого заразка, що спричинює, як виявляється, дуже багато людських недуг. Заразок (вірус), цей ще недосліджений й тому його зазначають значком „Х". Проте вже відомі шляхи, якими він розповсюджується й дістається до людського організму. Також знана його відпорність на вживані дотепер лікувальні середники, — а це все дає підставу сподіватись, що світ незадовго довідається про ще одну перемогу над нововиявленим ворогом — вірусом „Х".

Сталінська парада в Ню Йорку з нагоди першого травня

Ню Йорк. — Парада сталіністів, між якими були комуністи і різного роду ближче неозначені „ліві" елементи, зібрала в поході 6,900 осіб, як це оголошує поліція на підставі підрахунку, переведеного машинкою. Крім того, по вулицях, між Восьмою Евеню та Юніон Сквером, зібралося ще вдруге стільки глядачів. Впорядчики паради самі нараховують 80,000 учасників походу, а 250,000 глядачів. Машируючих зустрічали в деяких місцях оплесками, а в інших погордою, а навіть обкидали помідорами, заки поліція змогла перешкодити хлопцям в такій забаві. Таблиці з написами були зредаґовані чисто в сталінському стилі, тобто з закликами до „миру", з протестами проти „фашистівської держави" або з гаслом „Боріться за Мировий Договір між ЗДА й СССР". Перед закінченням походу явилися на параді деякі підсудні, що сидять тепер на лаві 16 обвинувачених як провідники комуністичного руху за насильне скинення американського уряду.

КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЯПОНІЇ

З нагоди першого травня японське комуністичне шумовиння, озброєне палицями і камінням, виступило „на барикади" проти поліції, виголошуючи при цьому гасла проти Америки і проти японського уряду. На цій радіосвітлині видно фрагмент бійки між демонстрантами і поліцією перед воротами палацу імперетора.

Криваві першотравневі демонстрації в Японії

Токіо. — Вчорашня першотравнева демонстрація в столиці Японії, яка тільки чотири дні тому здобула знову свою суверенність, перемінилися в криваві заворушення, з виразними анти-американськими тенденціями. У висліді заворушень один японець був вбитий, а понад 450 осіб поранених, в тому 250 демонстрантів і 200 поліцаїв. Заворушення почалися, як багатотисячна комуністична товпа, озброєна палками і камінням, прорвала поліційний кордон та з антиамериканським і антиурядовими окликами почала атакувати поліцію і нищити американську або урядову власність. Поліція розганяла демонстрантів слізним газом та стрілами в повітря. Під час демонстрацій товпа перевернула і підпалила кільканадцять американських автомашин та напала і побила кількох американських вояків, в тому двох полковників. Заворушення були наперед пляновані і опісля зорганізовані та керовані комуністичними провідниками, за якими тепер шукає поліція. В демонстрації взяли участь переважно корейські іміґранти та міське шумовиння, підбурене комуністичними аґентами.

Сталін на першо-травневій параді в Москві

Москва. — Сталін та інші члени Політбюра відбирали вчора величезну першотравневу параду москвинів, в якій взяло участь коло 1,000,000 осіб, в цьому відділи всіх родів збройних сил. Відповідну промову виголосив заступник міністра війни, маршал Л. А. Ґоворов, повторюючи старі пропаґандивні фрази про мирну політику Совєтського Союзу та про „англо-американських підпалювачів війни". Совєтська армія — говорив Ґоворов — готова відповісти „нищівними ударами" на кожну спробу англо-американських імперіялістів порушити творчий труд Совєтського Союзу. При цій нагоді він теж згадав окремо про „американських варварів", які „ведуть бактеріологічну війну в Кореї і Китаю". Транспаренти і гасла демонстрантів відносилися головно до ідолопоклонства Сталінові. Першотравневі демонстрації відбулися теж в інших частинах Совєтського Союзу та в сателітських країнах. У вільних европейських країнах ці демонстрації мали переважно характер звичайних комуністичних безпорядків. До зудару між демонстрантами і поліцією прийшло у Франції, де 45 осіб було поранених. В західному Берліні та деяких інших містах першо-травневі демонстрації мали антикомуністичний характер.

Східна Німеччина заповідає озброєння

Берлін. — Маріонетковий президент опанованої комуністами Східної Німеччини, Вільгельм Пік, промовляючи вчора з нагоди першо-травневого свята, заповів ремілітаризацію Східної Німеччини, якщо Західна Німеччина буде включена в західно-европейську оборонну систему. Це вперше комуно-німецький офіціяльний представник склав таку заяву, хоча практично Москва почала ремілітаризувати Східну Німеччину вже давно і ще тоді, коли й мови не було про участь Західної Німеччини в західній обороні. Пік говорив, що для Східної Німеччини буде необхідно зорганізувати збройну оборону, якщо населення Західної Німеччини не перешкодить в наборі німецької молоді „на службу американському імперіялізмові"

Міжнародна Організація Праці бореться з безробіттям

Женева. — Директор Міжнародньої Організації Праці, Давид А. Морсе, в своєму річному звіті дораджує окремим державам, як боротися зі зростом безробіття, — коли зменшаться теперішні воєнні замовлення. Генеральний директор Морсе радить країнам збільшити рухомість робітників, схвалити пляни господарського розвитку, заохотити до еміґрації, де вона можлива, збільшити продукцію, робити замовлення в країнах, де велике безробіття, постачати сирівці та потрібне знаряддя до безробітних країн та підтримувати відповідно вищий рівень життєвої стопи в країнах, яким грозить безробіття. Це все, при добрій волі, легко можна буде здійснити, бо „здібність світу приймати промислові товари зростає в швидшому темпі, як зростає продукція харчів і сирівців."

Еспанський уряд цензурував пастирський лист кардинала

Мадрид. — Кардинал Педро Сеґура, архиєпископ Севіллі, повідомив в своєму офіціяльному бюлетені, що цивільні еспанські власті цензурували і перекрутили текст його пастирського листа з 20. лютого, в якому він взивав католиків до більшої пильности проти „протестантських навернень." Після урядової цензури та змін можна було прийти до висновку, що кардинал накликає до переслідування протестантів, хоча цього не було в його оригінальному листі, з чого виходить, що урядові цензори показалися „більше папські" ніж сам Папа.

ЧЕРВОНІ В КОРЕЇ ВІДКИНУЛИ АЛІЯНТСЬКИЙ КОМПРОМІС

Мунсан, Корея, 2. травня. Комуністичні представники на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї відкинули сьогодні аліянтські пропозиції компримісового полагодження спірних проблем, на яких переговори зупинились, але погодились на чергові наради в тій справі. Наради були таємні, подібно, як і аліянтські пропозиції, але з поінформованих джерел відомо, що аліянти пропонували компроміс в трьох спірних справах, які становлять „мертву точку" в теперішніх нарадах, а саме, щодо репатріяції полонених, будови аеродромів на території Північної Кореї під час перемир'я, та совєтської участи в невтральній комісії, яка мала б наглядати над виконанням постанов перемир'я. Аліянти мали погоджуватись на відбудову аеродромів, якщо червоні погодяться на вимагану аліянтами добровільну базу в репатріяції полонених. — Ці пропозиції були предметом нарад пленарної сесії обох делеґацій, в якій взяло участь 8 генералів і 2 адмірали та яка вважалася за „переломову". Після нарад голова аліянтської делеґації, адмірал Чарлз Тирнер Джой, заявив, що він „жалує, що не має що сказати" на тему відбутих нарад, за виїмком того, що вони продовжуватимуться завтра. Інший аліянтський представник коротко заявив, що не досягнено жодного порозуміння. З цього робиться висновок, що комуністи відкинули аліянтські компромісові пропозиції, але заповіджене продовжування нарад вказувало б на можливість, що червоні видвигнули, або думають видвигнути свої власні пропозиції. В поінформованих колах вважається, що головною проблемою в теперішній стадії нарад та взаємних пропозицій є справа полонених. На всіх 132,000 колишніх комуністичних вояків в аліянтському полоні досі тільки коло 70.000 виявило готовість вернутися назад до опанованих червоними своїх країн, тоді, коли решта з них відреклися комунізму та прохають азилю у вільних країнах. Червоні досі все ще домагаються примусової репатріяції всіх, або щонайменше 116,000 полонених. Під сильним натиском публічної опінії аліянти рішучо відмовляються від будь-якого компромісу в цій справі, погоджуючись рівночасно на деякі інші комуністичні домагання. Загально вважається, що останні аліянтські компромісові пропозиції були — „кінцеві".

Американський генерал високо оцінює національно-китайську армію

Таїпеї, Формоза. Генерал В. С. Чейс, шеф американської дорадчої військової місії на Формозі, вчора дав високу оцінку морального і фізичного стану та боєвої готовости національно - китайської армії ген. Чіян Кай-ші. „Я думаю — заявив ген. Чейс, — що ми багато їм допомогли у вишколі так матеріяльно і морально, але вони все ще потребують багато матеріялу і багато вишколу." Ген. Чейс висловив свої думки в пресовому інтерв'ю з нагоди першої річниці американської допомоги для оборони Формози. При цій нагоді він теж підкреслив, що ціллю американської допомоги для військ ген. Чіян Кай-ші є виключно підготовка до оборони самої Формози і Пескадорських островів перед можливою комуністичною інвазією. Виявляється, що американська дорадча військова місія на Формозі виносить коло 400 — по половині — вояків і старшин, та що впродовж найближчих трьох місяців вона мала б збільшитися до повної дозволеної сили — 800 вояків і старшин.

Єгипет заперечує порозуміння в справі спільної оборони

Каїро. — Єгипетський міністер закордонних справ заперечив поголоску, що єгипетський уряд згодився на англійські пропозиції відтягнути свої війська з Суезького каналу за те, щоб Єгипет приступив до спільного оборонного пакту на Близькому Сході. Так само заперечено єгипетською стороною порозуміння в справі Судану. Єгипет домагається, щоб Англія визнала ухвалу єгипетського парляменту, який минулого року проголосив єгипетського короля Фарука королем Судану. Англія хотіла б такої розв'язки, щоб сам Судан вирішив цю проблему, бо англійський уряд пообіцяв був Суданові, що він сам має рішати про свою долю. Після перервання англо-єгипетських переговорів у Лондоні, — мали б ці переговори відновитися в Каїро і то вже в найкоротшому часі.

Арабські втікачі їдять краще за своїх сусідів

Женева. — Багато арабських утікачів харчуються краще за тих своїх сусідів, між якими вони тимчасово живуть. Такий звіт подають Світова Організація Здоров'я та Харчова і Сільськогосподарська Організація при ОН, які досліджували умови життя втікачів з доручення ОН. Звіт повідомляє, що між арабськими втікачами не знайдено випадків „поважнішого недокормлювання", бо втікачі одержують щонайменше основну норму харчування, це значить 1600 кальорий денно та 40 грамів протеїни, а осілі мешканці, серед яких вони живуть, не мають часто навіть того.

ЧЕХИ ДОЗВОЛИЛИ НА РОЗМОВУ З ОВТІСОМ

Вашингтон. — Як повідомляє Департамент Стейту, чеський комуністичний уряд дозволив на першу розмову американського амбасадора з арештованим мин. року американським представником „Ассосіейтед Пресс" Вільємом Овтісом. Амбасадор Елліс О. Бріґґс розмовляв півгодини з Овтісом у в'язниці в присутності поліційного офіцера і двох перекладачів. Це була перша зустріч амбасадора з арештованим, який уже цілий рік перебуває в в'язниці, відсиджуючи десятирічне ув'язнення. Президент Труман заявив журналістам на пресовій конференції, що зроблено все можливе, щоб добитися звільнення Овтіса. Пан Овтіс заявив, що він почувається добре, що видко було з його вигляду, — і що він дістав дентистичну опіку та має дозвіл читати і писати. Згідно з заявою Департаменту Стейту Овтіс не потребує поживи, одежі, ані туалетних артикулів, а цигаретки дістає з Амбасади ЗДА. Далі Департамент Стейту додав, що дозвіл на цю першу розмову з Овтісом не треба вважати доказом, що американський журналіст буде небаром звільнений.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ШКОДУ КРАЇНІ І СВІТУ

Щоб зрозуміти положення президента Трумана в той час, коли він зарядив перебрання урядом керівництва сталевих підприємств, треба брати на увагу не так спір за побільшення заробітньої платні, якої домагалась юнія, як війну в Кореї та міжнародні зобов'язання, перебрані Злученими Державами, які тісно злучені з сталевою промисловістю. Щойно тоді можна підходити об'єктивно до поведінки президента, подиктованої, *як він підкреслив, станом необхідности.*

Не знаємо, як цей спір покінчиться в суді. Але вже тепер можемо завважити, що в цьому спорі таки забагато політики. Виявляється, що було б куди краще, коли б президент Труман був покористувався законом Тефта-Гартлі. Як знаємо, йому цей закон не подобається. Він не користувався ним ще й тому, щоб таким чином держати при Демократичній партії робітничі голоси. Бо ж юнії далі проти цього закону! Це знов використовують ті, що хотіли б зробити з нього диктатора, який ломить Конституцію. Це йде задалеко. Труман цілком певно не мав найменшого заміру поступити по диктаторськи. Він тільки не вичерпав усіх мір, якими можна було б відвернути страйк і погодити юнію з зарядами сталевих підприємств. Він міг цілком добре звернутись до Конґресу в такій важливій проблемі, чого він не зробив. Це слаба сторона Трумана в цьому конфлікті. Проте не можна відмовити йому доброї волі й бажання полагодити конфлікт між юнією сталеварників і сталевою промисловістю мирним способом, себто без страйку.

Рішення судді Пайна і одночасне проголошення страйку юнією не пахло добром. Хвилево стримано хаос, а Верховний Суд матиме нагоду сказати останнє слово щодо прав президента держави. В цьому випадку заквестіоновано стан необхідности, *на який покликався президент Труман, обстоюючи, що в такому стані Конституція дає йому право перебрати під* керівництво уряду сталеву промисловість, щоб не було перерви в продукції.

Що б не сталось, шкода вже є. Всі ми знаємо, що вільні нації, які притягнено до демократичного оборонного бльоку, тісно зв'язані з Америкою не тільки політично й військово, але й економічно. Усяка завірюха в господарському житті в Америці відбивається зараз же на відносинах з іншими країнами, хоч би вже тому, що наслідком тих завірюх піднімаються ціни в гору, а в даному випадку на сталь, щодо достави якої маємо міжнародні зобов'язання. Дотого, цілком несподівано, квестіоновано ще й конституційність поведінки президента. Доброго враження у вільному світі воно не зробить, а тільки справить радість Кремлеві. Сталеві підприємства вибрали дуже невідповідний момент на боротьбу з юнією сталеварників і з демократичною адміністрацією, чи президентом Труманом. Нічого доброго не зробив й Филип Морей, предсідник юнії, проголошуючи страйк негайно по рішенню судді Пайна, а не зачекавши, поки не скаже останнє слово Верховний Суд. Морей хотів, очевидно, піддержати президента Трумана, але тим не зробив ні йому, ні робітництву великої прислуги.

Свого часу ми писали, що в цьому році президентських виборів треба бути приготованим на різні чуда-дива. До певної міри так треба розглядати й цю подію. З неї кують виборчу збрюю обидві головні партії.

ЗАЗІХАННЯ РОСІЇ НА ЯПОНІЮ

Саме в той час, коли в понеділок, 28 квітня, відбувалася в вашингтонськім департаменті стейту церемонія заключення миру з Японією, совєтський амбасадор Александер Панюшкін оголосив протест проти цього миру, ще й назвав його інструментом „для повернення Японії у військовий причілок Злучених Держав на Далекому Сході". Крім того він назвав „незаконним" розв'язання Америкою Далекосхідної Комісії, яка мала нагляд над Японією в імені країн з-над Пацифіку до часу заключення миру. Цей новий крок Москви вказує на її непримиренність, як супроти Америки, так і супроти Японії за те, що ці країни, в порозумінні з іншими заінтересованими, не хочуть дальше рахуватися з совєтськими диктатами.

У Японії, як звідомляють тамошні кореспонденти американських газет, слідно рух, який вказує на змагання Росії недопустити до постійної приязни між цією далекосхідньою країною і Америкою. Кореспонденти твердять, що російський диктатор й китайський піддиктатор Мао Це-тунґ, незабаром звернуться до Японії з освідченням, яке викличе між самими японцями незгоду, щоб приєднати їх до думки, що японцям краще буде йти впарі з комуністами ніж з Західними державами.

Знавці далекосхідніх справ передбачують кілька можливих потягнень Росії та Червоного Китаю. Сталін може запропонувати Японії заключення сепаратного миру з важливими обіцянками для неї. Він може обіцяти їй зворот південної частини острова Сахалін та островів Курилі, що їх забрала Росія в другій світовій війні. Це така соломинка, як для німців об'єднання Східної Німеччини з Західною. Для японців ці острови мають важливе економічне значення, бо напр. на Сахаліні находиться вугілля й нафта, а при берегах Курилів находиться багато риби. Саме тепер Японія імпортує більш своїх продуктів ніж експортує, а це приносить їй економічні втрати. Давніше Японія славилася вивозом риби і це рятувало її фінанси. Росія може навіть піти так далеко, що запропонує Японії право риболовлі коло берегів Сибіру, а це не абияка принада.

Дальше Росія може зажадати, щоб Злучені Держави віддали Японії острови Нансей Шото, серед яких находиться острів Окінава, на південь в напрямі Формози. Японія дуже бажала б мати ці острови назад не так з економічних причин, як радше тому, що японці вважають їх за свої, а під теперішню пору Америка вживає їх як свої військові бази для оборони Пацифіку. Коротко: російська оферта з признанням Японії суверенности може стати популярною серед японського населення, наробити багато турбот Злученим Державам, а водночас прокласти шлях для майбутньої переміни Японії в свого нового сателіта.

Понад те все, Росія й Червоний Китай можуть запропонувати Японії економічні користі в Манджурії й Китаї. Очевидно, що Китай самий находиться в потребі економічних зв'язків з Японією й тому такі оферти можуть мати взаємні користі. Та коли йдеться про оферти Росії, то для неї добрі всі засоби, щоб тільки наробити бешкету Західному світові, а зокрема такій провідній країні, як Злучені Держави.

Американські військові стратеги, що перебувають тепер на Далекому Сході, мусять бути не тільки вдалими вояками, але мати теж на увазі й політичні справи, які заважують в тій частині світу. Тому не треба дивуватися, коли переговори між Об'єднаними Націями й комуністами в справі перемир'я в Кореї, тягнуться так довго й охоплюють питання, які в нормальних обставинах не мають місця серед військових людей.

Всев. Вальченюк

Наша еміґрація в Европі

(Докінчення)

Закони і дійсність

Після закінчення діяльности IPO в Німеччині залишилася значна кількість чужинців, що так чи інакше примушені будуть назавжди лишитися в цій країні та шукати джерел для свого існування.

За статистикою IPO таких чужинців в Німеччині буде до 150 тисяч осіб, але фактично це число буде менше, та німецькі чинники числяться з кількістю 80-90 тис. осіб, з чого українці складають 10 тисяч осіб, якщо не більше.

Німеччина не є дуже гостиною країною для чужинців, що свідчить хоча б та невелика кількість що жила тут по першій світовій війні. Причинами того є ще залишки націоналізму як наслідок гітлерівських часів та нацистського виховання, що досить сильні по окремих провінціях, перенаселення Німеччини втікачами німецької національности, а особливо те, що кожен такий чужинець є ходячою пам'яткою злочинів нацистського режиму та муляє очі тим хто і досі живе з кол. високих урядовців.

Нарешті прагнення німців до об'єднання хоч би під совєтами, зутичка східніх та західніх інтересів саме в Німеччині, не створюють доброї політичної атмосфери для чужинців.

Такі загальні умови для оселення наших людей в Німеччині. Але є ще і не менше поважні чинники економічного порядку. Досить сказати, що за 6 повоєнних років лише одиниці з чужинців змогли знайти собі якесь джерело для існування, побудувати якусь екзистенцію в той час, як загальна громада мусить аж досі жити з тимчасового заробітку, а в переважній кількости на рахунок харитативних організацій та IPO. Це в той час, як в інших країнах за два три роки людина стає на ноги, може щось придбати та сама себе і родину утримати без сторонньої допомоги. Чому це так? Причинами того, на нашу думку, є правові обмеження для чужинців та неправильне застосування законів що-до них на практиці через вузький націоналізм, на який ще й досі хворіють частково німецькі демократичні установи.

Правове становище чужинців в Німеччині регулюється законом від 25 квітня ц.р., який сприйнятий був усім світом як дуже демократичний та гуманний. За цей закон уряд Німеччини одержав подяку від IPO, але під-опічні дипісти не поділяють погляду своїх опікунів в цьому питанні.

Закон не вніс нічого нового в становище чужинців та зафіксував сучасне положення. До того більша частина складена настільки теоретично, що зовні чужинці мають усі права, фактично ж нічого. Єдине, що конкретно окреслено, це обов'язок платити всі податки та нести повинности як і німецькі громадяни в той час, як права в багато чому обмежені. Нпр., зазначено, що чужинці мають ті самі господарчі права, що й місцеві німці, як от набувати майно, промисел, але тут же дописано: крім дрібної вуличної та роз'їздової торгівлі, саме того, що єдине можуть робити чужинці в галузі торговлі загалом, бо на стаціонарну торговлю чи промисел ніхто не має потрібних капіталовкладів. Щодо праці, — чужинці мають теоретично всі права, а практично працю можна знайти лише в американських установах, до інших підприємств неможливо дістатися і при сучасному економічному розквіті серед чужинців — сила без праці. Нпр., в таборі **Валка** (подаю за газетою Укр.Вісті) біля 35 мешканців із усіх 5000 осіб мають працю. В той час як втікачі німецької національности мають перевагу в одержанні праці навіть перед місцевими німцями.

Пересуватися ви можете вільно, але мешкання та дозволу на життя в місті, де ви пересунулися, практично не одержите. Дипломи ваші — чужинецькі визнаються, але в кожному разі місцеві мають визнати, чи вони є рівноцінні і питання вирішується, як правило, не на користь чужинця. Отже сила пунктів мають теоретичний характер, так би мовити, для закону, а на практиці є зовсім інакше.

В наслідок цього сила людей примушена жити за рахунок всякого роду допомоги від харитативних організацій, почувати себе неповноцінною морально, пригніченою людиною, а головне — без перспектив будь коли жити нормальним людським життям. До того непомітно запроваджується в життя закони про реєстрацію чужинців, які були скасовані по капітуляції (закон від 22.8.1938). За цим законом діють особливі приписи в справах реєстрації пересування в Німеччині, щороку треба вибирати спеціяльні дозволи на перебування в Німеччині то що, які самі по собі не є дуже важливими, але підкреслюють кожному чужинцеві, що він є небажаним елементом, людиною другої нижчої кляси.

Реальним заходом для поліпшення стану чужинців та їх умов життя було б, звичайно, зрівнання **всіх чужинців в правах до німецьких втікачів.** Справа в тому, що в Америці мало знають про ті особливі права, які мають німецької національности біженці та, що ці права великою мірою вони використовують за американські гроші.

За час останньої війни до Німеччини приїхало чимало т. зв. фольксдойчерів, тобто людей німецького походження, що жили в інших державах та під час війни в переважній більшости займали гарні посади в окупаційних урядах, а з німецькою армією, при відступі останньої, опинилися в Німеччині. Таких осіб в Зах. Німеччині є до 9 мільйонів осіб. За часів війни, всі ці німецькі втікачі, жили більш менш людським життям, мали права німецьких громадян, зуміли продати, або частково привезти своє майно, **тобто не стратили все як чужинці,** що були переважно депортовані примусово, працювали в нелюдських умовах та згубили весь свій маєток.

Останні роки, німецький федеральний уряд, після неодноразових вимог цих німецьких біженців — фольксдойчерів, визнав за ними особливі права, що їх не мають сталі громадяни, а саме: права на державну допомогу за втрачене майно (зофортгільфе), право на відшкодування та зрівняння в прибутках (лястенаусґляйх) права на одержання державних кредитів на будову будинків, підприємств та майстерень, право на першочергове одержання праці тощо. Внаслідок цих заходів майже 70% всіх німецьких біженців на сьогодні з загальної кількости біля 9 мільйонів осіб, за визнанням самого німецького федерального уряду мають сталу матеріяльну базу для життя (екзистенцію). В кожному самому незначному містечку зустрінете виробництва майстерні та склепи цих нових німецьких громадян біженців. Тобто створено нормальні умови для життя, що є цілком справедливо. До того ці ж таки німці-фольксдойчери **мають ті ж самі права на еміґрацію за тим же ДП законом, як і чужинці.**

Отже становище німецьких біженців незрівняно вище ніж чужинців тому, що вони мають свою державу, що за них турбується, але не дивлячись на ці додаткові приділи на всяких міжнародних конференціях та від президента Трумана навіть вимагають для себе допомоги, таку одержують з різних не-німецьких джерел і напевно будуть надалі мати.

На ці особливі права, чужинці мають також право їх домагатися, і мусять їх мати саме з таких міркувань:

1. Більшу частину кредитів на побудову підприємств, будинків тощо, німецькі біженці мають не з коштів німецької держави, а з так званого Пляну Маршала, тобто- **будують свою будучність за американські гроші,** які у вигляді податків платить американський громадянин на відбудову Німеччини. Тому на нашу думку ця **інтернаціональна допомога** не мусить розділятися **по національній** ознаці лише **для німців,** а на неї мають такі ж права нарівні з німцями і ті чужинці, що мешкають примусово в Німеччині, та не в стані кудись еміґрувати. Численні домагання цих прав в німецьких чинників закінчилися невдачею. Досить навести, що за гроші цієї допомоги побудовано за останні роки кожен п'ятий будинок в Німеччині, а чужинці примушені жити в таборах по кілька родин в кімнаті, в той час, як одержавши кредит з американських грошей, він, як і німець, міг би мати людське мешкання і повернув би ті гроші.

2. Кількість чужинців в Німеччині, порівнюючи до фольксдойчерів, незначна (100.000 до 9 мільйонів) тобто трохи більше як 1% до загального числа біженців німецької національности, й включення чужинців до цих переваг економічного порядку, не вплине великою мірою на загальний стан фінансування.

3. Цим шляхом був би, хоча частково відшкодуваний той збиток, що його понесли чужинці від час німецької навали, окупації та примусової депортації, і нелюдській праці в Німеччині, де люди втратили своє здоров'я, та тепер не можуть через це знайти нову батьківщину.

4. Така допомога була б вигідна для самої держави, бо позбавила б від тягару вегетативно мешкаючих людей нічого не відтворюючих. Цим шляхом чужинці були б втягнуті в економіку, мали б економічну базу та могли б вести людське життя.

5. Особливо важливо тепер це при ліквідації IPO, коли чужинці лишаються просто на вулиці без засобів та перспектив якось жити.

Добитися того, щоб чужинці одержали ті права, що і німецькі втікачі — **це зможуть зробити тільки наші американські українці через Конґресовий Комітет** та різні міжнародні організації. Коли весь світ допомагає Німеччині у відбудові, остання не вправі виключати з тієї міжнародньої допомоги ту невелику кількість чужинців, що дякуючи німцям примусово дісталися та примушені лишитися в Німеччині.

Проблема ДП мусить бути ліквідована, і це це справа усього нашого громадянства, і цього не забуде ввесь український народ.

„Американське панування"

(Від нашого кореспондента з Лондону)

В пресі, на вічах в Гайд Парку, в дискусіях у клюбах і в приватних розмовах почуєте нераз в різних варіянтах два слова: „Американське панування" („American domination"). Особливо ширить цей клич комуністична пропаганда, але не бракує також голосів некомуністичних, що повторюють слова про „американське панування" в світі і про його „небезпеку" (не говориться для кого небезпечне те „американське панування", тільки, що воно є).

Коли пропаганду проти здогадного „американського панування" ведуть комуністи, то в цьому нема нічого дивного: Москва дійсно прямує до диктатури над світом і тому хоче відвернути увагу світової опінії на ту державу, що стоїть на перешкоді здійсненню плянів Сталіна. Але є в різних европейських державах інші мотиви, що творять ґрунт для леґенди про „американське панування". Я назвав би першу і головну причину: Чуття нижчости, інферіорности.

Бо що сталося в світі за перше півстоліття двадцятого віку?

Перед I світовою війною Франція і Англія були світовими великодержавами і „банкирами світу". По першій виграній війні в 1918 р., з рішальною допомогою Америки, Франція обернулася в „найбільшу націю між малими". Велика Британія наслідком війни *опинилася у великих господарських* труднощах і не могла їх перебороти аж до II світової війни. Також народи британських кольоній дедалі більше вимагали для себе прав, і вплив Лондону в британській імперії зменшувався. Прийшла II світова війна. Франція програла кампанію проти Німеччини в р. 1940. Англія, osaмітнена, могла вести війну, але надії на перемогу над Гітлером були дуже малі. Тільки щедра поміч Америки і фактична участь американського вояцтва в боях з фашистівською коаліцією (Німеччина, Італія, Японія) визволила народи Европи від німецького панування.

Річ зрозуміла: коли хтонебудь втратить свою вигідну позицію (багатство, силу, успіх) і бачить, що в той же час „сусід ранше мене сіє, у сусіда зеленіє", то мимоволі такого чоловіка бере заздрість. Для мешканців британського острова Америка ще й досі, підсвідомо, уявляється як країна „Нового Світу", де живуть люди, хоч і англійської мови, але інші, не того рівня, що англійці. Комедія Оскара Уайда — „Привид з Кентервілл", в якому показано в карикатурному вигляді „американську цивілізацію", посла Злучених Держав і його родину, ще й досі йде на сценах Англії та европейського континенту.

Проте „уперті факти" показують, що Америка зробила за останнє півстоліття величезний поступ. Вона дійсно „догнала і випередила" всі країни світу. Продукція американської промисловости зросла до небувалих в історії розмірів. Навіть втративши великий ринок збуту в Китаї та в *інших країнах, опанованих Москвою,* Америка не боїться кризи, бо має свій внутрішній ринок: робітництво, заробляючи, є покупцем товарів своєї індустрії. Америка зробила величезний поступ у науці, в мистецтві, в літературі. Відбувається свого роду „іміґрація культури" (переселення діячів культури з Европи за океан). Нові наукові і мистецькі сили, що приходять з Европи, збагачують культурну скарбницю Америки.

Країна найбільшого індустріяльного і військового *потенціялу* має право сказати своє слово і в світовій політиці. Але чи Америка накидає свою волю, свій спосіб життя іншим країнам? Чи американці прагнуть завоювати інші народи? Чи примушує Америка когось купувати товари, вироблені в Америці?

Є приказка: Коли хочеш втратити доброго приятеля, то позич йому гроші. Чи не цим чуттям супроти щедрого кредитора пояснюється пропаґанда про „американське панування"? Настрашені цією пропаґандою, деякі европейці не бачать дійсного московського панування, що поширилося на половину Европи. Врешті такий „антиамериканізм" іде на користь Москві.

В. Л.

Вол. Дорошенко

МОЇ ВЗАЄМИНИ З ПРОФ. Д. ДОРОШЕНКОМ

(Спогад у 1-ші роковини смерти й 70-ліття народин).

(12)

Як історик відзначається Дмитро Дорошенко теж такою самою об'єктивністю й докладністю. Належить до школи істориків-державників, школи незабутнього В. Липинського й Ст. Томашівського, що заступила стару народницьку школу М. Костомарова, В. Антоновича й Ол. Лазаревського, епігоном якої був до певної міри М. Грушевський.

З історичних праць Покійного насамперед треба згадати про його двотомову Історію Української Держави 1917-1918 рр. за Центральної Ради й Гетьманату (Ужгород 1930 і 1932 рр.). Праця на цей час унікальна, бо тепер, з захопленням усіх українських архівів большевиками, годі написати другу подібну джерельну працю. Та пишучи про події, в яких сам брав участь, автор, при всій своїй об'єктивності, не міг перемогти себе, як живого учасника цих подій, що дивиться на них з погляду табору, до якого належав.

Цілком зрозуміло, що годі вимагати від нього повної безпристрасности. На певну односторонність Покійного в змалюванні подій критика вже вказано (пор. напр. завваги Ст. Сірополка, Вол. Кедровського та ін.). На другому місці треба поставити „Огляд української історіографії" (Прага 1923) — добрий довідник для студентів вищих шкіл, що вивчають українську історію. Заслуговує на нашу увагу й його двотомовий „Нарис історії України" (Варшава 1932-1933), що теж має характер високошкільного підручника. Це були б більші наукові праці Небіжчика.

З праць меншого розміру слід згадати його монографії про гетьмана Петра Дорошенка, на жаль, недокінчену, й князя Миколу Репніна - Волконського, колишнього „Малоросійського" генерал-губернатора, українофіла, що його так цінив Шевченко. Не згадую про низку інших менших розвідок і нарисів. Їх тут нема потреби вичисляти, бо цікавий може довідатися про них із бібліографії творів Покійного. Скажу тільки, що все це солідні праці, що свідчать про добре ознайомлення автора з літературою до даної теми та добре її опрацювання. Але Дмитро Іванович не був властиво самостійним дослідником, а тим більше дослідником, що прокладає нові шляхи, освітлює немов прожектором минуле й кидає промінь світла на майбутнє. Він тільки дбайливо опрацьовує вже добутий матеріял, не даючи власних концепцій. В суті речі Дмитро Іванович першоклясний науковий популяризатор. Як історика, його не можна ставити не тільки поруч старших за нього В. Антоновича, М. Грушевського або М. Василенка, з одного боку, а М. Кордуби й Ст. Томашівського з другого, але й молодших — з одного боку блискучого В. Липинського, а з другого таких талановитих дослідників з-поміж галичан, як Василь Гарасимчук, Іван Джиджора й Іван Крипякевич.

Його історіографія не дає огляду течій в українській історичній науці, характеристики шкіл. Це є властиво бібліографічний огляд. З цього погляду вона далеко уступає відповідним нарисам М. Грушевського, таким, як напр., загальна характеристика українських історичних досліджень в 1-му томі Енциклопедії Українознавства, виданої російською мовою під наг. „Украинский народ", або пізніші характеристики М. Костомарова й В. Антоновича в „Україні" 20-их років тощо. Тому не можна вважати за щасливий намір нюйоркського відділу УВАН видати згаданий Огляд Покійного в англійському перекладі. Вченому дослідникові він не дасть ніякого погляду на розвиток української історичної думки.

Цей брак самостійного становища в історичних розвідках Дмитра Івановича можна пояснити в значній мірі тими несприятливими для дослідницької роботи обставинами, в яких довелося йому жити після 1-ої світової війни. Але в науці мають вагу не тільки сутодослідницькі твори, але й праці, що їх популяризують, роблять їх приступними широкому загалові. З цього погляду праці Покійного заслуговують повного признання, але називати його „великим" істориком, як це дехто робить, особливо в некрологах, було б великим перебільшенням. Покійному було б дуже ніяково від подібних панегіриків. Він був людина скромна й незарозуміла і напевно образився б таким вивищенням. Est modus in rebus. Цього добре був він свідомий і ніколи й не думав стати поруч корифеїв української історичної науки. Він уважав себе тільки за рядового робітника на українській ниві.

Розуміється, ця його самооцінка надто скромна, бо стояв він у першій лаві наших визначних діячів і в повній мірі заслуговує на титул нашого високозаслуженого діяча, вченого й письменника. Але хоч як я дуже люблю й шаную свого побратима, проте дозволяю собі висловити тут оцей свій чисто об'єктивний погляд на його історичні праці, йдучи за старою максимою: Amicus Plato, sed magis amica veritas. А в тім, тієї самої думки про них і проф. Ілько Борщак (дивись його посмертну згадку про Покійного в ч. 5 „України", Париж 1951, ст. 374-377).

Та оця наша оцінка не зменшує великих заслуг Небіжчика для рідного краю й народу. Вони віекомпомні.

(Кінець)

Які податки „найкращі?"

Зі становища даного громадянина найкращим податком є, очевидно, цей податок, який платить хтось другий. Зі становища держави, податок мусить бути наложений так, щоб публічна скарбниця мала якнайбільші прибутки. Як це зробити? В повісті Джонатана Свіфта п. н. „Подорож Гулівера" (Подорож до Лапути, Частина II., Розділ IV.) маємо такі поради:

Два професори дискутують про найкращий спосіб добути фонди для державної скарбниці, не спричиняючи нарікань оподаткованих. Один з них пропонує, щоб податки накладати на людські хиби та прогріхи, а сусіди мали б вирішувати про роди та розміри хиб та прогріхів своїх ближніх. Другий з них пропонує зовсім противне. Податки треба накладати на добрі прикмети людини, а даний громадянин мав би сам вирішувати, скільки в нього цих добрих прикмет. Тоді держава напевно мала б високі прибутки, а громадяни не нарікали б на податкові тягарі. Найвищий податок повинен бути наложений на мужчин, які, на їх думку, мають найбільше поводження в жінок. Проворність, галянтність і чемність повинні бути оподатковані в цей самий спосіб. Коли ж іде про честь, справедливість, розум та знання, то ці прикмети не повинні бути оподатковані, бо дохід з з цього джерела був би дуже малий; бо люди не цінять тих прикмет, ні в собі, ні в своїх ближніх.

Жінки повинні бути оподатковані залежно від їх краси та смаку в убрі, при чому кожна жінка сама рішала б, наскільки вона гарна та елегантна. Зате такі прикмети як вірність, розсудок та добра вдача не треба оподатковувати, бо податок з такого джерела ледве чи покрив би кошти, потрібні на стягнення тих податків.

„Петиція Свічкарів".

Економісти майже без винятку вірять в вільний міжнародний товарообмін та відкидають охоронні мита. Вони кажуть, що консумент має право купувати товар там, де він найдешевший, не виключаючи заграничних ринків. Кожна нація повинна концентруватись на продукцію в тих ділянках, в яких вона має кращі умовини та нижчі кошти продукції, та вимінювати ці продукти за інші, які інші держави виробляють дешевше. Такий міжнародний поділ праці та регіональна спеціялізація запевнять кожній нації високу продуктивність та високий життєвий стандарт.

Так каже економічна теорія. Проте мита є майже повседенним явищем. В охоронні мита вірять звичайно не тільки широкі маси, але і державні мужі та законодавці. Вони охороняють власних продуцентів, змушуючи консументів купувати в них дорогий товар в той час, коли вони могли б одержати цей товар дешевше з заграниці. Вони аргументують, що в цей спосіб вони розбудують власну індустрію та запевняють працю своїм робітникам.

Чи правильним є таке розумовання? Чи доцільно витрачувати природні ресурси та людські зусилля на продукцію дібр, які можна дістати дешевше з заграниці? Коли так, то держава повинна хоронити кожний промисел перед кожним конкурентом який доставляє товар чи послуги дешевше чи навіть даром.

Згадаємо ще за коротку сатиру на аргументи за охоронним митом, написану французьким клясичним економістом першої половини 19-го століття, завзятим приклонником вільної міжнародньої торгівлі, Фредеріком Бастія, п. н. „Петиція Свічкарів". Передаємо її в вільним та скороченім перекладі:

Достойні Члени Законодавчої Палати!

Ми, нижче підписані продуценти свічок, звертаємося до вас з важним та оправданим проханням.

Ви вірите в охорону французького продуцента перед зовнішніми конкурентами, які завдяки нижчим коштам продукції оферують свої товарі дешевше чим це може зробити наш продуцент. Доказом цього є охоронні мита, які накладаєте на дешеві закордонні товарі. Ви кажете: Чому одержувати дешеві продукти з заграниці коли можна одержати їх дома при відповідно більшій витраті енергії та ресурсів? Слушно! Ми додаємо: Чому одержувати економічні добра чи послуги даром, коли можна мати їх при відповідній витраті коштів та зусиль?

І тому ми думаємо, що наше прохання не здивує вас. Ми, продуценти свічок, виставлені на найбільш безпощадну конкуренцію, яку тільки собі можна уявити. Річ в тому, що наш конкурент доставляє свій продукт зовсім даром. Як можемо ми витримати з ним конкуренцію? Цим конкурентом є ніхто інший, а тільки сонце. Цей конкурент веде таку безпощадну війну з нами, що ми маємо підстави припускати, що його намовила до цього перфідна Англія. Наші переконання основуються скорше на факті, що у всіх своїх трансакціях з цим гордим островом Альбіона він далеко більш поміркований та уважливий, ніж у відношенні до нас.

Ми просимо щоби Достойний Парлямент виніс ухвалу, щоб всі вікна, отвори, щілини, тощо, були замкнені та заткані. Тільки в цей спосіб, елімінуючи цього конкурента, наш промисел може процвітати та запевнити затруднення нашим робітникам.

Не думайте, панове, що ми пишемо це як сатиру. Це ж теорія, в яку ви здавна вірите. Будьте консеквентні. Коли ви хороните домашнього продуцента перед заграничним конкурентом, який оферує нижчу ціну, то тимбільше ви мусите хоронити нас перед конкурентом, який роздає своє світло зовсім даром!

Подав М. Д.

● На випадок „юрисдикційного" страйку між юніями, страйк може бути заборонений. Таке вирішення проголосив стейтовий Верховний Суд південної частини Ню Йорку, стоячи на засаді, що юнія не може викликати страйку проти другої, конкуренційної юнії, за право до праці в їх підприємстві.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

Зенон Р. Винницький,
референт міжнародніх зв'язків ЦЕСУС-у, 1949-51.

За професійну централю українського студентства Америки

Студіюючи старанно українську пресу, що появляється в країнах Північної Америки, завважується, що наші публіцисти та представники старшого покоління звертають максимум своєї уваги на всі пекучі проблеми нашого американського молодого покоління.

Більшість авторів, зовсім незалежно від себе, стверджує незадовільний стан цієї частки нашої спільноти, якій прийдеться колись незабаром перебрати керму і відповідальність за наше культурне, суспільне і політичне життя в Америці. У своїм інтерв'ю в „Голосі Америки" в червні 1951 р. голова УНС-у Дмитро Галичин знаменито сформулював завдання американських українців: — „Льояльність до Америки та праця над визволенням України".

Зваживши — ці знамениті слова представника американських українців і старшого покоління та — голоси наших публіцистів, що навіть висловлють побоювання про „втрату молодого покоління", стверджуємо, що співвідношення цих моментів є тепер більш чим поважне й вимагає пильної уваги.

Це — тому, що праця для побудови української державности — ще не закінчена. А в тому якраз на американських українцях лежить тепер велика історична місія. Пригадаймо тільки, яку ролю відіграла ірляндська іміграція в ЗДА в часах боротьби за незалежність Ірляндії. Це вона причинилася вирішно до цього, що в 1921 році Англія мусіла визнати ірляндську державність. Це — вона змобілізувала публічну опінію Америки і приневолила американський уряд підтримати в Лондоні ірляндську справу. Не малою є заслуга американських „айришів", що в 1949 році проголошено дефінітивно незалежну від Британської Імперії — суверенну ірляндську республику.

Тому теж ми, американські українці, мусимо безперебійно докувати до найбільшої цілі нашого життя в країні волі, а саме, щоб в слушний день українська спільнота в Америці відіграла таку ролю для України, як американці ірляндського походження для незалежної від 1949 року — Ірляндії. Та коли ж для цієї історичної місії американських українців „пропаде" наше молоде покоління; тоді може в дану хвилину забракнути цього фактора, що від нього далекойдуче залежати-ме — „бути нам, чи не бути".

До найбільш знаменитих голосів на цю тему слід зарахувати статтю сеніорки українського жіночого руху п. Олени Кисілевської, що появилось 23 червня м. р. в „Свободі". В ній вказується, що проблема нашого молодого покоління в Америці вимагає грунтовних студій. Визнаючи повну слушність такого постуляту, вважаємо, що для належного стимулювання розвитку даної проблеми потрібні не лише справді поважні і глибокі студії, але теж — належна, адекватна та безперебійна дія.

Проблеми молоді в загальному — безмежно широкі і складні. Однак, коли йдеться про те, котрі прошарки молоді є зокрема важливі для сили і вартости даної спільноти в її короткому майбутньому, тоді — твердимо, — що якраз ці, що їх іноді може зап задто похвально звемо: „еманацією молоді"! Ця еманація молоді — це молоді люди, озброєні університетським знанням та досвідом громадської зорганізованої праці в атмосфері університету. Це — молоді академіки, студентство. І тут саме приходиться поставити крапку над „і".

Всі голоси вказують сьогодні на велику різницю між нашим старшим і молодшим поколінням в Америці та малюють нам песимістичні перспективи. Причин такого стану ми дошукуємось якраз у відсутности сильного українського студентського руху на терені Америки.

В ЗДА, чи Канаді існує безліч різних українських невтральних, конференційних та ідеологічних чи пак партійно-політичних організацій молоді.

Одначе мимо того, ми стоїмо зараз на грані... „втрати нашого молодого покоління"! Якщо так, тоді не в малій мірі саме ізза браку сильних станових українських студентських організацій в Америці. А студентство і його зорганізоване життя є завжди тою цілющою майбутности кожного народу і спільноти, за яку всесторонньо дбають.

З уваги на це, видається майже неймовірним, що наша преса, публіцистика а заразом ціле наше громадянство — присвячують так мало уваги справі організаційного охоплення студентства українського походження в Америці на професійній базі.

Міцні студентські організації це середовище для вирощування сильних індивідуальностей; міцне ділом і духом зорганізоване студентство це запорука майбутнього сильного сучасного молодого покоління; — це повний еліни фактор для формування нестудентських верств молоді.

Можна різно оцінювати українське студентство 30-тих рр., з перспективи минулого чи сучасного; можна робити йому ті, чи інші закиди, однак остає бездискусійною істиною, що воно не тільки виправдало себе своєю студентською працею, але і оформило ціле тодішнє українське покоління.

Під сучасну пору існують на терені ЗДА: Українська Студентська Громада в Ню Йорку, Н. Й., УСГ при Юніверсіті оф Мішіген (яка в своїм університетськім осередку веде колективну невимовно активну українську роботу), УСГ — Нюарк, Н. Дж., Український Студентський Гурток при Колумбія Юніверсіті, Українське Академічне Т-во в Шікаґо, Ілл., УСГ — Дітройт, Міш., як теж ряд українсько-американських студентських гуртків.

Такий стан створює усі передумови для покликання до життя Центрального підготовчого студентського комітету, що координував би працю існуючих наших студентських товариств в напрямі підготовки до скликання першого українського студентського конгресу в ЗДА. Метою конгресу було б створення централі українського студентства Америки. Для здійснення цього актуального завдання потрібно лише добірного гурту співробітників, які віддано із почуттям відповідальности повели б працю до визначеної мети.

Із завдань української студентської централі в ЗДА слід відмітити:

а) охоплення розвиненого по численних університетах Америки студентства українського походження в організовані ряди;

б) координація праці льокальних американсько - українських студентських товариств;

в) ведення дисертаційного обліку;

г) видавання центральної студентської газети українською і англійською мовами; видавання інформативного бюлетеню про студійні можливости на різних університетах Америки;

ґ) видавання репрезентаційного журналу на це, щоб нести голос правди про Україну між американське студентство, серед якого є ці, що стануть незабаром в центрі політичного, культурного і господарського життя в ЗДА;

з) вирощування приятелів України серед молодих інтелектуалістів Америки та ряд багатьох важливих справ.

Клич: „За скликання І-го Українського Студентського Конгресу в ЗДА" — „За створення професійної централі українського студентства Америки" — повинні стати бажанням і предметом праці усіх українських студентів Америки, не тільки новоприбувших, але зокрема і уроджениць вільної землі Вашингтона.

Навіть малий гурт ентузіястів, малий — числом, та великий духом і вірою у вартість цього піонерського діла, внесе завершення цієї ідеї новий подув в життя нашої спільноти в ЗДА та відсуне від найбільших песимістів марево, що — наше молоде покоління це — „пропаща сила"!

Беручи під увагу всі притаманности українського громадського життя — здійснення цього діла з певністю не буде легким, але... молодих людей повинні завжди манити речі, які важко здобути.

Віримо, що наші кличі знайдуть тих, що на них відгукнуться та підіймуться їхнього здійснення.

Нові Книжки

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ „ГОВЕРЛІ"

Накладом книгарні „Говерля" в Ню Йорку появились дві книжечки для дітей, а саме Яросл. Вільшенка: „Швець Копитко й Качур Квак" та Вільгельма Буша „Співомовки". Це фотокопійне перевидання довоєнного дитячого В-ва у Львові „Світ Дитини".

Мається враження, що або за діло взялася мало обзнайомлена з видавничою справою людина, або видавець втратив з ока добро юних читачів.

Не можна мати до згаданих книжечок застережень літературно-мистецького чи виховно-морального порядку, бо Вільшенко й Буш — відомі дитячі автори. Зрештою „Світ Дитини" видавав тільки вартісну дитячу лектуру. Коли ж усетаки перевидання „Говерлею" цих книжечок треба вважати невданим, а то й шкідливим, то це тільки вина некомпетентного в тій ділянці видавця.

Фотокопійна техніка, якою видані книжечки, найлегша, найпростіша й найдешевша. Цей останній момент мабуть, рішив, що видавець послужився нею. Але одночасно вона має й великі мінуси.

Передусім вона не дає змоги поробити ніяких виправлень тексту — стилістичних, мовних, правописних чи друкарських похибок. А такі були необхідні, бо видання „Світу Дитини" походять з перед яких 20-30 років. Юний читач на дитячій лектурі учиться також рідної мови й правопису. Видавець був свідомий цього завдання й старався поробити деякі поверхові виправки. Зокрема повиправ „сє" на „це", але в багатьох випадках замість літери „це" вийшла лише пляма, або дуже незугарна буква. Також нефортунно вийшли виправки прикметників типу „найнебезпечніший". У тексті замазано букву „й" і тим справу розв'язано. Інколи вийшли з того недоречності.

Впарі з тим видання „Говерлі" мало естетичне, бо текст рябіє від таких виправлень. Крім того фотокопійовані літери не виходять чисто й цей момент таксамо обнижує естетичну вартість книжки. А завдання дитячої лектури, між іншим, плекати естетичні почування. Тому шрифт, техніка видання, зовнішнє оформлення мусять бути дбайливі.

У дитячих виданнях треба звертати увагу й на гігієну читача, а фотокопійна відбитка в великій мірі впливає шкідливо на зір дитини, бо букви замазані й нечіткі.

Через ті поважні недомоги технічного й у парі з тим виховного порядку, згадані дитячі видання „Говерлі" не принесуть користі юному читачеві, а навпаки зроблять йому ведмежу прислугу, бо можуть знеохотити дитину до рідної книжки.

Треба сподіватися, що в майбутньому видавництво „Говерлі" усвідомить собі вагу своєї відповідальности й звернеться за співпрацею до організації дитячих письменників ОПДЛ.

Володимир Барагура.

ВІДГУКИ ДНЯ

37 РОКІВ ТОМУ

„Гей у лузі
червона Калина
Похилилася..."

Де Ню-Йорк, а де Карпати, де 1952., а де 1915. рік!..

Далекий світ, великий час.. Багато за той час води в наших ріках проплило, багато подій прошуміло. Молоді люди за той час постарілись, старі в могили відійшли...

Але ти стоїш як стояла, в погоду всміхаєшся до сонця, від сльоту хмуриш брови, хоч і стара ти, як вал Карпат, але все молода, бо безсмертна.

О, Маківко, горо карпатська!

Ніхто тебе не зрушить, хіба один Бог. Але і Він не хоче. Не на те дав був тобі три дні квітня 1915 року, щоб потім їх відібрати. Стоятимеш до кінця світу, як величній памятник великої ідеї і як нерукотворний нагробник для тих, що згинули для цієї ідеї.

Може на тобі, Маківко, нема лісу але він знову виросте. А до цього часу ростиме там ліс наших споминів і вдячних згадок.

Може на тобі, Маківко, нема великого Хреста і маленьких хрестиків, може ворог зарівняв могилки, але вони є в наших серцях, а тут їх ніхто не повалить, не зарівняє.

А може лісові хлопці виходять на твій щовб і все наново сиплять могилки і ставлять хрести?!.

Стоїш ти, Маківко, від давен-давна, але славна ти від 37. років.

Була весна 1915 року. Танули сніги, збірали потоки, ліси зівали, простувалися і росли. По горах ще приморозки над раном, яругами ще мряки під вечір, але на долах уже трава стелилася, дерева бруньки наганяли, а лози базьки по гілках розпустили, як верховинець вівці по грунях.

Тільки одним-одна калина, що в лузі росла, від осінньої та зимової негоди похилилася...

Була весна 1915 року, та не така, як минулими роками. В горах гоготіли не громи, а гармати, рокотали не беркути, а кулемети, стогнали не вітри, а ранені вояки. Москаль залляв Галичину і вгризся люто в Карпати.

А в Карпатах важним заборолом — гора Маківка.

І одної темної ночі прийшов наказ: Стрілецькі Курені вдарять на москалів, що обсадили Маківку!

Рушили молоденькі хлопці до наступу...

Хоч кулемети і кріси неодному з них згасили світ, хоч гармати неодному викопали смертну яму — багнетами пробили в мурі москалів браму і в триденних боях здобули Маківку.

А там — сплили на сонячні доли, під княжий Галич, на Липу, Стрипу, Збруч, аж до берегів Дніпрових.

Ішла з ними надія волі, летіла над ними радісна пісня перемоги.

І тоді в лузі піднявся був кущ похиленої калини.

Була така весна 1915 року...

А недавно хтось сказав:

— Що таке!? Два малі батальйони!..

Видко не знав, що це, хоч і неповна, але перша відповідь на Полтаву.

І видко любить тільки деклямації про традицію і про тяглість визвольних змагань.

Але від одних деклямацій ще жаден кущ калини не піднявся вгору!

Галактіон Чіпка

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода"

• ШУКАЮТЬ ЗАНЯТТЯ •

ІВАНКА СКУБІВНА
СЕКРЕТАРКА

Переклади, Цикльостил, книговодство. Радо помагає в виповненні різних офіціяльних паперів.

Телефон: ORegon 3-4448
107½ St. Mark's Place, New York N. Y.
(E. 8th St.)

• ПРАЦЯ •

УВАГА! КРАВЧИНІ!

Стала праця для кравчинь до дамської спортової одежі. Приймається тільки досвідчених. Умовини праці дуже добрі. Гарне положення.

Адреса робітні:

1531 GATES AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Доїзд собвеєм В.М.Т. з Ню Йорку „Канарсі лайн" до Myrtle Ave.

Звертатися особисто до Богдана Мороза або Миколи Тимчука.

ПОШУКУЄТЬСЯ РОБІТНИКІВ

Добра платня. — Постійна праця. Не вимагається говорити по англійськи.

SMITH & KANZLER CO
East Linden Avenu, Linden, N. J.

• РОЗШУКИ •

Пошукую ІРЕНУ ПИК, дочку бл. п. о. Олександра Пик. Знайомих, які б знали адресу згаданої прошу повідомити:

MYCHAJLO PYK
c/o Yanowicz, Guilford, Conn.

ІВАН СОМИК пошукує свою тітку **МАРІЮ СОМИК**, з с. Підністранці, пов. Стрий, яка виїхала в 1928 році до Америки, вийшла замуж за американця. Хто знає про ню або вона сама прошу писати на адресу:

JOHN SOMYK
213 6th Street, West Easton, Pa.

Пошукую приятелів з Варнер Касерне у Мюнхені: **Мартинюка Стефана, Шаха Стефана та Сторожек Марію.** Хто знав би про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу: **HRYHORYJ SPRYNSKYJ, 104 8th Ave., New York City.**

Пошукую брата Шиманського Павла, котрий виїхав до Канади в 1925 р. і **Залуского Миколу,** що виїхав до ЗДА перед першою світовою війною, а в 1927 р. приїздив до дому. Обидва зі Збаража, Галичина. Хто знав би про них, або вони самі прошу писати до **Maria Szymanska, 7350 St. John, Detroit 10, Mich.**

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

(ЛИСТА ч. 46 — по день 28. лютого 1952)

НЮ ДЖЕРЗІ:
(Продовження)

Бруклин: Аматорський Гурток при Українському Народному Домі $25; по $10: Р. Баранський, Євген Бучма, Богдан Фостяк; по $5: Василь Яськів, Дмитро Шулинда; І. Оринняк коляда $2; Д. Данилович $1.

Боффало: Братство св. Івана Хрестителя $25; по $10: Юрій Білий, Стах Брудний, Володимир Демків, Осип Долинський, Микола Довбенчук, Іван Дроздовський, Іван Гут, Волод. Гаврилюк, Микола Грицковян, Володимир Гулик, Дмитро Ільківський, Дмитро Колотило, Степан Ковтало, Юрій Козак, Степан Малюца, Михайло Мандзій, Михайло Мокогон, Іван Мурал, Ілько Новіцький, Михайло Ортинський, Лев Сагайдак, Іван Саляк, Іван Слободян, Олександер Слотюк, Любомир Стасюк, Микола Ставничий, СУМА ім. Лесі Українки, Василь Шарван, Роман Вайда, Іван Влашик, Волод. Войтко, Богдан Видиш; по $5: Микола Балаба, Василь Бень, Микола Березюк, Юрій Бумбар, Петро Хома, Віктор Чорногуз; Степан Гарганюк, Іван Грицьковян, Михайло Юрків, Іван Конопій, Дмитро Крупа, Андрій Крупницький, Олекса Кулик, Сергій Квасницький, о. протосв. Н. Лащук, Мирон Несторук, Теодор Пастернак, Мирослав Перейма, Петро Петрик, Стефанія Пришляк, Теодозія Пришляк, Іван Савчук, Катерина Сорока, Анна Сумановська, Іван Щирба, Василь Шепель, Володимир Шевчук, Петро Шевчишин, Іван Швець, Стефан Швець, Омелян Вітирк, Петро Волошин, Никифор Видиш; по $2: К. Гнатик, М. Грицик, М. Колачко, Г. Костик, Т. Рудий, С. Завіський; по $1: Г. Флак, Г. Леськів.

Дюнкирк: По $10: Володимир Копистянський, Всеволод Лішев.

Елленвил: А. Грицишин коляда $5.

Елмайра Гайтс: Український Народний Комітет половину чистого прибутку з представлення і забави 23. лютого 1952 р. — $112.17.

Форест Гилс: Евдокія Гамар на коляду $5.

Гейстингс: Андрій Вовк $5.

Гемпстед: Ростислав Галабурда $10, Андрій Веремчук $5.

Геркимер: Ю. Полянська-Політило $2.

Ланкестер: о. Йосиф Чайковський $5.

Лакавана: Володимир Михальчук $10, Андрій Городецький $5.

Лонг Айленд Ситі: Богдан Рак $10, В. Базилевський $3.

Ню Йорк Ситі: Збірка на хрестинах Оксани Осадца $27; д-р Володимир Барон $25; по $10: Володимир Білик, Богдан Цюцюра, Григорій Данилишин, Євген Дорош, Юрій Дучій, Микола Герич (1952 р.), Євген Гречило (1952р.), Катерина Гофман, Василь Гофман, Анатоль Качмарський, Николай Кізима, Василь Кліщук, Микола Комарницький, Дамян Кордуба, Микола Кріль, Михайло Лещук, Іван Луцик, Зиновій Машталер, Василь і Ольга Савчук, Василь Семанюк, Александ. Сокіл, Микола Струк, д-р Микола Сидор, Андрій Уштак, д-р Володимир Возняк; по $6: Г. К. Легкий; по $5: Орест Менцінський. Коляда: хор „Боян" у Ню Йорку $10; по $2: І. Хамуляк, В. Хамуляк, Я. Паладій; по $1.25: М. Реннісон; по $1: В. Дзюбановський, К. Голей, П. Голей, А. Кобен, В. Когут, Д. Лукавий, М. Лукава, О. і С. Войтович.

Пікскіл: Іван Саластін $10; А. Шандрушкевич коляда $1.

Річмонд Гілл: Тиміш Білостоцький $10.

Рачестер: По $10: Ілля Демиденко (1952), Володим. Гавриляк (1952), Микола Прокопович (1952); по $5: о. Саватій Лопухович замість святочних побажань. Петро Плюта, Григорій Пругула (1952), Євген Велигорський.

Скеґтіковк: Йосиф Роніцький $5.

Ст. Олбано: В. П. Кондрат $1.

Сиракюз: Михайло Стурцік $10.

Тоневанда: Володимир Коваль $5.

ЙОНКЕРС: По $10: Семен Боницький, Марія Борковська, Теодор Корінь, Степан Курило, Василь Мандзій, Григорій Мороз, Микола Переріг, Микола Шпак; по $5: Мирон Мохоць, Станислава Таратуцька. Коляда по $5: Микола Оленчук, Антін Павелчак, Осип Щур, Іван Тацій, Василь Жуковець; по $2: С. Бек, В. Гавраняк, Т. Козубал, П-во Новаковські, І. Пришляк, А. Серафин, С. Шульган, І. Сивик; по $1: О. Безкоровайний, д-р Р. Борковський, І. Боженко, Вибель, Й. Дудар, Р. Федірка, Л. Шморгай, А. Шведа, М. Терлецький, С. Женецький, дрібними 50 ц.

НОРТ ДАКОТА:

Уішен: Анна Ґутовська $10 (1952).

ОГАЙО:

Клівленд: В. Волянський, решта з маніфестації $17.29; по $5: Михайло Сениця (1952), Влас Шишута.

Жірард: М. Іванчак $10.

Лорейн: По $10: Ярослав Барнич, Павло Беца, Володимир Безґацький, Михайло Боївка, Теодор Бруч, Микола Бучинський, Орест Чапельський, Володимир Чорний, Володимир Данилейко, Михайло Данилів, Богдан Дейчаківський, Дмитро Деркач, Григорій Дирів, Олександер Федик, Петро Гаркач, Василь Гармич, Мирослав Гнилка, Петро Головецький, Орест Іванюк, Михайло Камінський, Олекса Крейчик, Юрій Купчинський, Віктор Купиняк, Дмитро Курдяка, Василь Кичун, Роман Левицький, Денис Лисак, Кость Мацілинський, Степан Маланчук, Олександер Маркевич, Михайло Напора, Петро Оринчак, Мирон Осідач, Михайло Пакуш, Петро Проць, Яків Рудак, Франк Сілецький, Н. І. Сикута, Володимир Шевчик, Анна Шумило, Укр. Народ. Союз (Від. 50), Анатоль Валюх, Борис Вавриццук, Клим Вінцюк, Теодор Врублівський, Марко Вигнанський; Петро Мандро $8; по $5: Боніфат Барнай, Теодор Демчук, Михайло Добровольський, Василь Фудрин, Мері Гловецька, Іван і Микола Головецькі, Ярослав Юхименко, Карло Кравченко, Михай. Максимів, Трофим Пахнюк, Василь Прапко, Сергій Шапків, Ігор Терпиляк; о. Дамян Олегин $3; по $2: Д. Гіль, Т. Яжик, А. Кочила; по $1: Д. Бартницький, А. Ходоровська, Я. Ходоровська, П. Яців, К. Карасевич, М. Кейсар, П. Лукша, В. Назар, Ф. Пінцура, К. Вавринець.

Піква: Б. Л. Галушка $1.

Россфорд: о. В. Рожко $10.

Стродерс: М. Стецевич $2.

(Далі буде)

• Книжки-Журнали-Картки •

УВАГА! БАТЬКИ! ДІТИ!

Вже появились найкращі і найдешевші КАЗКИ гумору, розваги й науки: 1. Я. Вільшенко: **Швець Копитко й Качор Квак** (22 ілюстрацій) ціна лише 35 цнт. 2. В. Буш. **„Співомовки"** (70 ілюстрацій) ціна лише 75 цнт. Обі разом тільки $1.00.

Купуйте і замовляйте:

"H O W E R L A"
Ukrainian Book Store
41 East 7th St., New York 3, N. Y.

• КУРСИ — ЛЕКЦІЇ •

ВЖЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ ВПИСИ УЧАСНИКІВ НА ЛІТНІ ЗАОЧНІ ТЕХНІЧНІ КУРСИ

З відділами: 1) **техн. креслення** 2) **Копіювання** 3) **Читання технічних рисунків** (для піднесення досвіду технічних робітників: машиністів, слюсарів і інш.). Двомовні підручники. В N.Y. і N.J. курси відбуваються без перерви. Інф. **Ukr. Bookstore "Howerla", 41 E. 7th St. New York, N. Y., K. Cerkewich, 350 Grove St., Jersey City, N. J.**

EVergreen 3-4416—4450

Maple Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.
Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

• ОКУЛІСТ •

ВСЯКІ ХВОРОБИ ОЧЕЙ
лікує спеціялісті — окуліст
Д-р ОСИП ЖАБНЕР
Години принять:
Щодня від 10-12 —крім вівтірка.
А в понеділок, середа, і п'ятниця також вечорами від 6-8-ої
35 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Tel.: OR. 4-8038

• Професійні оголошення •

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нирки й міхурі, ревматизм, переводить аналізу крови й сечі.
Провірка $3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1, 4—7;
В неділі 11—1.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі.
В неділі від 11 до 1 попол.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscony. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m.
В неділі від 10-2 попол.

Dr. J. D E R U H A
128 East 86th St., New York City
Над станцією собв. Лексінґтон Ев.
Окремі ждальні для жінок.
Ординує в будні дні 10-2 і 4-9 год.
Особливу увагу звертає на недуги мужчин і жінок, неправильности й ослаблення.
Покінчив студії в Европі.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

• ЮВЕЛІР •

CHARLES & CHARLES
191 Ave. B, Corner 12th St.
New York 9, N. Y.
Telephone: CA. 8-1889
Годинникар і ювелір від 1905 р. Агенція на гарні швайцарські та американські годинники та біжутерію. Всю працю виконується у власній робітні. Один рік ґарантії.

• Перерібки—Направки •

ЮРІЙ СПІГА
РЕФРІДЖЕРЕЙТОРНИЙ МЕХАНІК

Скора гарантована обслуга всіх рефріджерейторних установ, як домашних так і комерційних, а рівнож інсталяція їх.

Продаж нових, перероблених і відновлених рефріджерейторів на любій струмі — AC—DC.

Телефон: ORegon 3-4448
107½ St. Mark's Pl. (E. 8th St.)
New York, N. Y.

Вступайте в члени У. Н. Союзу!

ДЛЯ УСПОКОЄННЯ ДЕЯКИХ БОЛІВ
РЕВМАТИЗМУ
АБО
НЕВРАЛЬҐІЇ
АНТРО таблички надаються на пробу.

Чи можете успокоїти в дечім болі РЕВМАТИЗМУ або НЕВРАЛЬҐІЇ? Винайдіть це самі для себе без жадного риску. Вишліть оце повідомлення до KINGSLY CO., Box 415, Dept. 13., Peekskill, N. Y., а звідти вишлють вам поштою багато чудових табличок АНТРО, за які ви заплатите поштареві $3.00, а до того кошти післяплати за доставу. Якщо, після зажиття цих табличок згідно з вказівками, ви не зможете написати, що це вам помогло на ваші болі, то вам звернуть усі ваші гроші на ваше бажання. Отже не терпіть довше, не спробувавши зажити ОНТРО.

Імя ______________________
Адреса ______________________
Місцевість ______________ Стейт______

ДУЖЕ ВАЖНА КНИЖОЧКА ЗДОРОВЛЯ, ДЛЯ ХОРИХ, ЯКІ ХОРУЮТЬ ДОВШІ РОКИ.

На ревматизм, катар, олцер у жолудку, біль під грудьми, перестуда, кашель, біль нирок, біль голови, недуга нервова, каміня в жолудку, каміня жовчове, біль міхура, недуги шкірна і інші недуги. Хорі знайдуть полекшу.

Пишіть по безплатну книжечку здоровля.

Адресуйте:
BRADLEY HERB
Box 224, Cooper Station
New York 3, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

AUTO REPAIR

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ

Постараємося для Вас про егзамін Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St.
NEW YORK CITY

REAL ESTATE

ASTORIA **$25,500**
6 fam. brick house five 4 room apts. One 3 room apt. (vacant) oil steam heat, brass plumbing, good income, near subway.

SUNNYSIDE **$15,900**
2 fam. brick house 5 rooms upstairs, $55 monthly income, 4 rooms downstairs vacant, oil steam heat, brass plumbing, near subway.

WALTER SHIPKA
100 — 2 nd Avenue (bet. 5 & 6 Sts.) New York City
GRamercy 3-6761

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА РОБІТНЯ В НЮ ЙОРКУ
Roman KUSSOFF
41 W. 57th STREET (5th Floor), (між 5 & 6 th Ave.)
NEW YORK CITY

Коли задумуєте справити нове футро, перемоделювати, направити, або дати до схову, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником **Романом Кузевом.** Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чиковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріялів. **Ціни приступні.**

Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

$39.95 hallicrafters Continental

НІЯКИЙ інший хоч би три рази дорожчий на далеку віддаль Радіо Приймач не може рівнятися з ГАЛЛІКРЕФТЕРС КОНТІНЕНТАЛ.

БЕЗПЛАТНО радіовий показчик на 8 сторін.

СЛУХАЙТЕ ЕКЗОТИЧНОЇ МУЗИКИ з Єгипту, Африки і Далекого Сходу... банди Самба з Гавани або Ріо... чудової орхестри з Лондону, Парижу і інших міст.

TOMPKINS SQUARE RADIO CO.
117-119 East 7th Street, New York 9, N. Y.
• Висилаємо всюди на C.O.D. •

VEB

Перевози - - - - - - - - Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Marks Place
NEW YORK, N. Y.
має на складі власного виробу
ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах.
У нас куплені капелюхи — принимаємо до перерібки.

Дальше пригадуємо, що маємо відділ **МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ,** а саме: першої якости сорочки, спортові сорочки, піжами, знаної марки: "Jayson", "Fruit of the Loom" і "Reis"

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріяльну та низьку фабричну ціну! — — — — — — **Говоримо по українськи.**

Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, (Іст 8. вул., Bet. 2 & 3 Ave.) NEW YORK

Прегарний! Прекрасний! Чудовий!

Автомобілі Галсі це краса внутрі і зверху, бо його дбайливо перевірюють і випробовують наші досвідчені покупці авт, заки він стане „ПРИКРАСОЮ ГАЛСІ"

'51 Chrysler-Windsor	'50 Chevy	'49 DeSoto
'51 Chevys	'50 DeSoto	'49 Chevy
'51 Mercury	'49 Pontiac	'48 DeSoto
'50 Ford	'49 Ford	'48 Kaiser
'50 Buick	'49 Mercury	'48 Chevy
'50 Plymouth Station Wagon	'49 Oldsmobile	'47 Hudson

Великий вибір передвоєнних авт, на котрі не треба платити завдатку.

'47 Oldsmobile
'47 Chevy
'46 Chrysler

ПОНАД 200 ГАРНИХ АВТ

Запитайте, чи є п. Йосип БУРДА, що говорить по українськи.
Треба Вам шоферського дозволу? п. Бурда Вам поможе.
Це під ч. 826 SPRINGFIELD AVENUE, IRVINGTON, NEW JERSEY.
Tel.: ESsex 2-1286

Відчинено 7 днів у тижні до 10 години ввечорі

HALSEY

В. Володимир Пархуць
український погребник
Відповідній гідний похорон по умірковакій ціні.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ночі:
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057
S. PARCHUC — Notary Public

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
Обслуга чесна і найкраща.
В випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує похорон по ціні так низькій як **$150**
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2822. Звуки небезпеки.

"WE'RE IN LUCK," CHIRAM OBSERVED. "THE STREET GUARDS ARE GONE." "OTAMU DREW THEM OFF," TARZAN EXPLAINED.

„Ми щасливі!", заявив Хірам. „Вуличні сторожі відійшли". "Отаму стягнув їх, пояснив Тарзан.

"LOOK! D'ARNOT AND THE GIRLS!" EXCLAIMED CHIRAM. "IT'S A WONDER THEY HAVEN'T BEEN SEEN IN THE MOONLIGHT!"

„Дивись! Дарнот і дівчата!", гукав Хірам. „Це чудо, що їх не бачили в місячному світлі!"

"AND THE SENOOT-GUARDS," HE ADDED. "THEY'LL BE WAITING FOR US!" "OTAMU HAS ALSO SEEN TO THAT," TARZAN SAID.

„А сторожі Сенута!" він додав. „Вони будуть на нас чекати." „Отаму подбав за те також", сказав Тарзан.

"YOU HEAR ANYTHING?" CHIRAM PANTED. "YES," TARZAN ASSURED HIM GRIMLY. "SOMEONE HAS AROUSED THE GUARDS!"

„Чуєш щось?" вимовив задихаючись Хірам. „Так" впевнив його похмуро Тарзан. „Хтось розбудив сторожів!"